

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
[Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

El crit de Madrid: ¡VISCA LA REPÚBLICA!

Seguim la feina

L resultat de les eleccions celebrades el passat diumenge no'ns entusiasma, però'ns satisfà. L'Esquerra catalana ha mantingut fermament les seves posicions, malgrat haver sigut el blanc de tots els odis. Desitjàvem que un formidable avens de forces ens hagués col·locat a la capdavantera dels partits o nuclis que pretenen la representació de l'esperit de Barcelona y del poble de Catalunya; hem continuat ocupant el segon lloc, sense perjudici de seguir representant el nostre partit republicà de Catalunya, l'ànima barcelonina y el poble català.

El partit radical no pot vantarse de tenir la representació de Barcelona; tant la massa d'electors com la candidatura la componen elements completament forasters; en el rest de Catalunya, aont no existeix el gran nombre d'inmigrats que hi ha a Barcelona, els radicals no tenen ni força pera que fassi un paper mitjanament lluit un seu candidat. Es, doncs, l'Unió Federal la sola força que representa el sentir de Barcelona y l'opinió catalana; el nostre novell partit ha demostrat en les darreres eleccions que té la simpatia dels catalans y l'entusiasme dels republicans: qui diu *Llibertat*, diu *Catalunya*.

Ara que l'opinió existeix, cal organitzar-la. A Barcelona tenim ja el partit *unic*, y dins poc temps, la llealtat en l'obrar y la generositat en el sentir hauran esborrat per complert les diferenciacions d'origen que encara arrosseguem; són dos rius que, al juntarse, mantenen, durant el primer tros de curs, les seves aigües diferenciades, però's barrejen al poc temps d'anar junts. Aviat no serem tots altra cosa que republicans de Catalunya. Però fora de Barcelona encara no s'ha fet aquesta patriòtica fusió, y cal organitzar-la, trencant velles organitzacions y unint a tots en un sol sentiment y una sola voluntat, pera que entre les comarques catalanes y el cap y casal de Catalunya hi hagi aquella unitat d'acció que ha de fer fecunda la vida del partit d'U. F. N. R.

Avui a Barcelona el nostre partit no ha pogut guanyar el primer lloc, però si no l'ocupa a la capital, li correspon de dret a Catalunya. S'ha demostrat en les eleccions passades y podrà demostrarse ab més evidencia quan l'organització del partit d'Unió Federal sigui completa a Catalunya.

A treballarhi tothom; fem la nostra agrupació ben gran y ben forta, pera que Espanya vegi apareixer per l'horitzó de nostra terra catalana l'hermós sol de la seva Llibertat.

JEPH DE JESPU

Endemà d'eleccions

no hem guanyat... Es clar, —diren— ja se sabia.—Y bé, no, permeteume esser avui *relativament* pessimista, y no contentarme ab alguna d'aquelles consideracions estadístiques que tan admirablement serveixen an el meu amic Pol, de *La Veu*, pera consolar-se de les derrotes... Els castellans diuen: *el que no se consuela es porque no quiere*. Però, en matèries electorals, lo únic qui compta es la victòria; la victòria evident, clara, efectiva.—Nosaltres hem vençut, una vegada més, als de la *Lliga*. Però això ja estava descomptat.—Nosaltres hem tret dos diputats. Però en presentàvem cinc.—Els diputats per Barcelona són tots republicans. Però no són tots catalanistes; y lo que es més trist, no representen tampoc, en llur majoria, el triomf dels ideals d'Esquerra. Per Catalunya y per l'honor de la República se tractava d'infligir una derrota al llerrouxisme; y el llerrouxisme, una vegada més, als el cap victoriós...

Sempre he cregut que en els nostres contratemps hi ha una gran part de culpa nostra. Ara, més que mai, es l'hora de rectificar, en lo que's pugui, el camí emprès.

Anem a veure. Per de prompte, l'Esquerra catalana, d'una manera ostensible, havia renunciat per endavant a l'esperansa de guanyar les majories. Aquesta confessió exterior no hauria hagut de feria. Dos bons ciutadans, els senyors Tarruella y Soldevila, se prestaven al sa-

crifici de llurs noms. De manera que en realitat eren tres els candidats de l'Esquerra.

En segon lloc, l'Esquerra, una volta més, va preocuparse d'atreure's vots regionalistes, ab preferència a restar vots al llerrouxisme. Va tenir present la seva condició de partit central, intermitg, burgès. Va posarse com a *juste milieu* entre l'Iglesia y la Barricada, entre la demagogia negra y la vermella. En l'hora sentimental d'una pre-votació aquesta actitud es perillosa. Y això que l'Esquerra tenia a favor seu (sobre tot en la fracció nacionalista) un bell precedent. *El Poble Català* va mereixer les ires governamentals per haverse posat en favor del sentit popular aleshores de la guerra absurda; les seves plomes d'aleshores expressaren ab ruda franquesa l'esperit radical, en els dies en que era perillós parlar; homes seus foren els qui salvaren el vot en els moments de l'horrible injusticia, injusticia en la qual precisament foren col·laboradors els pseudo-radicals; estridencies nostres varen rompre virilment el silenci d'esglai en els dies de prova, aquet silenci del mateix *menestralisme* al qual després hem sacrificat tota la gallardia del gest...

El procés del republicanisme barceloní es una lenta y gradual purificació. El republicanisme de Barcelona, abans del 25 de Novembre, era espanyol; vull dir que participava de tota l'arcaica malura d'aquell milicianisme de trans-Ebre, y no havia assumit ni un rastre d'aquesta catalanitat ont hi ha l'afirmació del nostre *subjecte* col·lectiu, sense el qual l'idea republicana es una adjectivitat sense substancia a què adherirse.—La Solidaritat, segon grau d'aquella evolució purificadora, va importar an el nostre republicanisme l'element català que li mancava; y va extirpar de la nostra agrupació les antigalles espanyolistes, pretorianes, pseudo-democràtiques. Lo que no havia conseguit el federalisme d'en Pi, per esser massa purament teoric y apriorista, ho va lograr l'instint sentimental de defensa colectiva contra l'agressió dels elements armats y de la llei tirànica.

La Solidaritat se disolgué. Ja tenim lliure d'adherencies la nostra depurada agrupació. Si contra la llei de jurisdiccions va trobar energies pera extirparse les morbositats d'esquerra, contra el maurisme vergonyós va trobarne pera extirparse les morbositats de dreta.—Ara bé: ¿li mancaran avui energies pera arrencar de les mans qui l'usurpen l'estandart de les plenes reivindicacions populars?

Escolteu: el nostre mal se diu *silenci*. Callem massa. O, millor dit, parlem ambigüament encara. Tenim massa la conciencia de surar entre dues ones qui combaten l'una contra l'altra. Pera no oposarnos a cap de les dues, una y altra ens ofeguen. Darrera nosaltres hi ha una casta social qui ens sosté. Y per ella no'ns decidim a sostenir ab valor les vindicacions de la casta enemiga.

Ja veureu: així com hi ha un lliberalisme qui diu: la *monarquia* pot esser encara compatible ab el progrés europeu; nosaltres diem: l'*evolució* pot esser encara un veicle que'ns porti el progrés europeu.—Venim a esser, en conseqüència, a Catalunya, lo que es el democratismen vigent en quant a la política espanyola.

El sufragi universal, tal com està distribuït a Espanya, acaba de mostrarnos, una volta més, que lluiten dins d'aquest Estat dos mons polítics enemics; el camp y la ciutat. Barcelona, Madrid y Valencia són, es clar, els grans nuclis de ciutadania espanyola. Y bé: els tres són republicans. De manera que la part selecta, aristàrquica, de la nació vol la república; y la república es, pera ella, forma substancial de progrés y de superioritat evolutiva. A Espanya, doncs, la República no ve perquè la part camperola, rústica, inferior com a tal, esclava y subjecta a vergonyosos caciquismes, no vol que vingui. Hi ha un desequilibri a favor de l'element quantitatiu, numeric, d'extensió, contra l'element qualitatiu, selecte, d'intensitat.

Però el cas de Catalunya es especial. Mentres l'esperit montanyenc, eclesiastic, deixalla de carlisme, sosté la forma regionalista que li pertoca, com element primitiu; y en cambi l'esperit de burgada obrera, protestatari, renunciós, encara negatiu perquè es ineducat, sosté el capdillisme cridaire y *vieux jeu*, nosaltres, tot recullint els sufragis de la ciutadania barcelonina qui s'eleva dels arrabals, manquem a una magnífica tasca qui hauria de pertocarnos exclusivament: l'educació de les masses obreres de Barcelona, pera ferles dignes, ab tota plenitud, de la propia emancipació. Elles han sabut emanciparse del jou religiós, de les sentimentalitats patriotes, de les esclavituts capitalistes; falta emanciparles de l'idolatrie de l'*home*, dels ideals purament destructius y negatius.

Doble tasca la nostra, com es doble de catalans y republicans la nostra persona: per un costat, elevar a sentiment ciutadà les rusticitats encara merament regionalistes o nacionalistes; per l'altre, elevar a conciencia propia les multituds obreres, someses a la sugestió instintiva d'un habil capdill. No oblidem que, si nosaltres no som la primera força política de Barcelona, perquè el nostre esquerrisme no *sona* bastant, som, en cambi, la primera força política de Catalunya contra un radicalisme incapàs

de sentir la catalanitat y contra un regionalisme enemic de tota nota aguda, així catalana com lliberal. Nosaltres som complets; tenim l'integritat dels dos braços: Catalunya y Llibertat. Però cal que fem ús, fortament, d'un y altre...

GABRIEL ALOMAR

DISTRICTE VII INCÒGNITA DESXIFRADA

A l'endemà mateix de les eleccions, deia *El Poble Català*, referintse als resultats de Barcelona:

«Les baixes de l'Unió han sigut en el districte setè, ont els regionalistes probablement varen votar en gran part als candidats de l'Esquerra en les darreres eleccions, fet que no explica del tot lo succeït ahir, quedant aquí una incògnita que s'haurà de posar en clar.»

Aquestes paraules varen esser objecte de molts comentaris. ¿Què ha passat al districte setè? se preguntava tothom.

El dijous passat, en un hermós article d'en Pere Corominas, s'hi llegeix lo següent:

«Lo que no puc explicar, lo que no podrà explicar probablement ningú, es com pot esser que al districte setè perdessim prop de 1.000 vots. Encara's comprèn la perdua dels 300 y pico de vots regionalistes que votaren an en Marial y no votaren an en Cambó.

Però, com s'explica la perdua dels altres 600 y pico de vots? Els llerrouxistes varen tenir una perdua del 7 per 100 de vots en vuit districtes de Barcelona, es a dir, en tots, llevat el segon, ont varen sumar ara els d'una dissidència anterior, y el setè, ont encara varen tenir augment. Fins a la manigua del llerrouxisme varen perdre vots. Seguint la regla general, nosaltres no havíem de perdre vots en el districte setè y ells n'havien de perdre el 7 per 100, o sigui uns 450. Y no obstant, a Sans, ont les forces quasi s'igualaven, ja que no més ens guanyaren de 100 vots en les eleccions del Desembre, el dia 8 de Maig els llerrouxistes ens van superar de 600 vots. Tota la perdua d'ells fou, doncs, coberta per forces nostres, que, per causes inexplicables, ens varen abandonar.»

Y la gent, davant de l'incògnita del districte setè, tornà a preguntar: ¿Què succeï en aquell districte?

LA CAMPANA, que no té cap pèl a la llengua, parlarà clar y desxifrarà l'incògnita.

Lo que va succeïr el diumenge passat al districte setè, o sigui a Sans-Hostafrancs, fou que'l célebre Juli Marial, actual regidor per aquell districte y home que allí té certa influencia, AJUDÀ ALS LERROUXISTES AB ELS SIS O SET CENTS VOTS DE QUE DISPOSA. Heus aquí la veritat, en tota sa nua repugnancia.

¿Per què va obrar així en Marial?

En primer lloc, perquè en Marial vol reconciliar-se ab els llerrouxistes. Y en segon lloc, perquè en Marial hauria tingut un terrible disgust si hagués guanyat l'Esquerra les majories. Pera contribuir a evitarho, donà vots als radicals.

¿Què espera l'Unió Federal Nacionalista pera fer justicia?

CRIM ELECTORAL

N aspecte de les eleccions catalanes del diumenge passat ens ha cridat especialment l'atenció. Ens referim a la compra de vots. El vell caciquisme dinastic ha tornat a apareixer malastrugament en els districtes rurals, haventse fet el miracle de la resurrecció per la virtut de la compra de vots. Aquet fet es greu, y val la pena d'un comentari.

En l'anterior període caciquista també s'acudia a la compra de vots. Però aquet vil medi de corrupció aleshores no era l'unic, ni tan sols el més important. La tupinada y l'acta en blanc, o be falsificació, eren empleades escandalosament, ab preferència a la compra de vots, perquè resultaven més barates que aquesta. Avui l'organització electoral dels partits polítics s'ha perfeccionat, y la cultura dels electors, si no molt, ha millorat una mica. Per aquets motius han devingut més difícils y més perillosos els antics procediments de falsificació, que sols excepcionalment poden usarse ara. Avui el caciquisme, que no més pot triomfar ab armes indignes, s'ha vist obligat a emplear, quasi com a unic recurs, la compra de vots.

En les eleccions del dia 8 de Maig, els diners dels cacics, llensats a cabassades, foren causa de les derrotes d'en Frederic Rahola a Igualada, d'en Pere Rahola a Valls-Montblanc y d'en Jaume Carner al Vendrell. La derrota del darrer, del tot inesperada, ha produït entre ls elements de l'Esquerra una grossa y dolorosa contrarietat.

En qualsevol nació políticament civilisada la compra de vots portaria a presiri al candidat prostituidor de consciencies y als seus agents miserables. En la forma descarada com se practica aquí el mercadeig dels sufragis, aquet crim ocasionaria una revolta popular si se'l cometés a Anglaterra, a Fransa, a Suïssa, a Bèlgica o a Noruega. Mes aquí, en aquet pobre país, que porta cent anys d'endarreriment, el règim vigent està fonamentat en la falsificació de la voluntat popular. La sinceritat del sufragi portaria com a conseqüència la desaparició del règim monarquic. Per això els governs són els primers en utilitzar tots els recursos de corrupció electoral. Y en aquells punts ont els altres recursos són de difícil aplicació, se recorre, com a recurs suprem, a la compra de vots.

Aquet greu problema, el de la compra-venda de vots, ha d'esser plantejat per les forces democràtiques de Catalunya. Cal, a tota costa, trobar la manera d'evitar crims electorals com els comesos fa vuit dies al Vendrell. Cal impedir, per tots els medis, que's comprin vots. Els que realisen aquet repugnant mercadeig se surten de la llei, cometen un delictu, y, no fent justicia'ls que es tan obligats a ferne, es de raó que'l poble y els partits polítics honrats, per sí mateixos, adoptin y portin a la practica les resolucions necessaries, tan enèrgiques y contundents com les circumstancies exigeixin. Això de que en mitg de la plassa pública dels vilatges se subastin els vots, no pot tolerarse. A cops de garrot y a cops de pedra s'ha d'embestir als fladres d'actes y als vils mercaders.

FULMEN

EDUARD VII

HA mort Eduard VII, rei d'Anglaterra, famós sobirà, rei dels mundans, àrbitre del món y dels elegants. El rei de la pau universal l'anomenaven els altres monarques. Ha mort aquell a qui anuncià a la vida, el 8 de Novembre de 1841, a Londres, una salva de cent canonades.

Trista va ser la seva infantesa, alegre la seva vida d'estudiant en l'universitat d'Oxford. Estudiós, amant de la marina, del *sport*, de la música y la pintura. Home respectuós ab tots y preocupantse sempre de la tranquil·litat dels pobles, Eduard VII era un rei del qui podiem parlar be tots els republicans.

En Gambetta el va retratar en poques paraules: «Creia trobar en ell un aristòcrata embolquellat de prejudicis nobiliaris. Res de tot això: es tan republicà com jo.»

Eduard VII hauria pogut dir, com aquell personatge de Juli Verne: Si jo no fos anglès, hauria volgut neixer a Anglaterra.

En mitg de totes les seves aventures de juvenesa, entre les que sovintejaren les amoroses, malgrat la seva apariencia banal, conservava en el fons del seu cor aquella flema britànica, una fredor metòdica, una sabiesa y un sentiment de la responsabilitat que ningú sospitava.

Molt curiosa es l'anècdota ont se despertà aquet sentiment. Un jorn, el príncep de Gales viatjava pel mitgdia del Canadà. Se trobaven allunyats de la ciutat. Els cavalls estaven afadigats y el príncep y la seva escolta posaren peu a terra. El príncep, incorregible fumador, obrí la petaca y oferí als seus companys olorosos cigarros. Se disposaven a fumar y el príncep demanà al seu veí una cerilla. Aquet no'n tenia; els seus companys tampoc. Era cosa molt trista tenir de renunciar a cremar la breva. Tot d'un cop, un de l'escolta, diu:

—¡Eureka!... ¡Jo'n tinc una!... ¡Una tan sols!...—¡No la deixeu pas apagar!—¡Que l'encengui el que tingui menys nirvis!—¡Que senyalli la sort an aquell que la tingui d'encendre!—Y, com si fossin quitxalla, s'ho feren a palletes. La sort caigué en el príncep. Aquet, ab infinites precaucions, agafà la cerilla, fregà el cap de sofre en la sabata, protegí la flama ab les mans... en fi, que brillà la llum, en mitg d'una cridoria de *¡hip! ¡hip! y ¡hurra!*

El príncep de Gales declarà que «havia sigut aquell el moment de sa vida en què sentí que s'allunyava'l rigor y aont tingué clara conciencia de la seva responsabilitat».

Una altra vegada un intim li criticà el seu modo de democratizarse, cosa que no devia fer una futura testa coronada. El príncep respongué, sentenciosament: «Un rei deu oblidarse de que es rei... a condició de que'ls altres no ho oblidin.»

Y lo mateix imposava una norma de conducta que un barret de copa, una corbata o un cavall. Era un home després y caritatiu.

En una tómbola de Trouville el príncep de Gales s'apropà al lloc de venda destinat a la Sarah Bernhardt. El príncep demanà un vas d'aigua. L'eminent tràgica li serví el got y l'omplí. —¿Què val?—preguntà el príncep.—Cinc mil francs, respongué Sarah.—El príncep tirà de cartera y deposità els diners. Mes, abans que se'l begués, ab geste rapidíssim, en begué, la tràgica un glop.—Ara, príncep, en val deu mil.

—Perfectament,—respongué somrient el príncep,—però fassim el favor de posarme l'aigua en un got net.

El príncep de Gales llegia molt, y sobre tot, coses que l'entretinguessin y el fessin riure. Ja era rei quan llegí una obra de l'humorista yanqui Mark Twain, en la que'l famós literat contava que la primera vegada que va veure a Eduard VII se trobava enfilat a dalt d'un omnibus.

Encara no fa un any, en Mark Twain va ser presentat al rei d'Anglaterra. Tot d'un cop digné Eduard VII:—A vostè no es pas la primera vegada que'l veig... No se'n recorda?—En Mark Twain no hi atinà.—Sí, home, sí,—digué'l rei,—fassi memoria... Jo passava y vostè's trobava enfilat en un omnibus.—Y sobirà y literat esclataren a riure.

Fora mai acabar si contessim les anècdotes del difunt rei. Mes totes plegades no valen lo que la salutació que va fer als diputats rusos de la Duma, reconeixentlos com els veritables representants de Rússia. Cal sospesar el valor del concepte en boca d'un rei.

Ha sigut l'home que ha treballat més pera'l manteniment de la pau universal.

Els republicans de tota la vida podem dir: Hem perdut un gran rei y un gran amic de la República.

SCAPIN

OM ja d'uns quants anys en aquesta part ve observant-se, la batalla electoral del passat diumenge ha tingut la virtut de deixar satisfets a tots els combatents.

Els lerrouxistes se mostren contentíssims perque han vist triomfar els cinc diputats de la seva candidatura; els de la U. F. N. R. n'estan també d'allò més, perque s'han quedat les minories que la Lliga els disputava; aquesta, encara que derrotada, observa ab regositg que les seves forces tenen cada dia més coesió y més disciplina, y en quant als elements de la Defensa Social, no caben a la pell de satisfacció, meravel·lats del número de vots que en tots els districtes han conseguit reunir, y ab els quals, per lo que's veu, no hi contaven.

Val més així!...

Ja que les festes de Maig van sortint tan tristes, al menos que les eleccions resultin alegres.

L'altra nit, a la Biblioteca Universitaria va intentarshi un robo que, per causes desconegudes, no pogué ser portat a felis terme.

Sense que això signifiqui, ni molt menos, que nosaltres aprovem el projecte dels senyors lladres, la circumstancia d'anar per llibres es digna de ser tinguda en consideració.

¡Quí sab si, més que la cobdícia dels bens agens, els movia l'afany d'instruirse!

¡Se veuen unes coses tan rares en aquest admirable sigle xx!...

En un mateix dia, y governant el demòcrata don Josep Canalejas, quatre diaris barcelonins han sigut processats en virtut de la llei de Jurisdiccions.

Sort que ara això s'acabarà aviat. En Lerroux ha promès que, desseguida que arribi al Congrés, lo primer que farà serà exigir la derogació de la famosa llei.

Y pòdeu comptar que, cosa que ell promet... Recordinse'n del pavo republicano que'ns havíem de menjar pel Nadal de ja no sabem quin any...

El derrotat Francisquet de Besalú insisteix en donar l'anunciada conferència sobre les causes de la desfeta solidaria.

Però, segons ell, ara l'acte no tindrà lloc a La Lliga, sinó en un espaió teatre.

Ab això, esperem...

Esperem a veure si va de tragedia, o de saiet... o de pantomima.

Perque si's torna a posar afonic, diu que ja no la vol aplassar més: lo que no pugui expressar ab la llengua, ens ho dirà ab ademans.

L'endemà del escrutini's topen dos barcelonins:

—Ha vist quin número de vots han tret, els radicals!...

—Quin número?

—31.073.

—31.073?... Perdoni, però, com a cap-y-qua, no té cap valor. Jo'n guardo, del tramvia, de molt més interessants...

Calculs a posteriori.

La «Lliga» va cridar a reunió pera canviar impressions sobre el resultat de la lluita electoral del diumenge.

—Ja ho veieu, nois!...—deia en Prat de la Riba, ensenyant la pissarra.—Aquet 44 es el número de diputats a Catalunya, y aquet 9 són els que hem tret nosaltres.

L'aixerit Pol, saltant, amatent:

—Ben mirat, això no es un 9: es un 7.

—Es un 9!

—Es un 7 que'ns han fet a les calses.

La qüestió es enlluernar.

Els radicals han implantat una nova reforma en els mitins electorals.

Ara, abans dels discursos, pet de Marseillesa.

Són acudits de don Lacandro, que es l'home de les inventives.

—Cantem—s'ha dit. També canten les perfides sirenes quan volen atreure els seus amors...

—Sí no que ell té més trasses de dofi que de sirena.

¿Vivim o no vivim en el classic país dels vice-verses?

En una mateixa setmana, concursos d'aviació y festes religioses a Sant Oriol. Un homenatge a la Ciència y un himne al miracle dels raves... fregits.

Al costat del progrés que intenta ferse amo del cel ab màquines voladores, les rancies professors que intenten enviarnoshi per medi de pregaries...

Ateme V. esas dos moscas por el rabo.

O por el rábano, que diria el beato santificat.

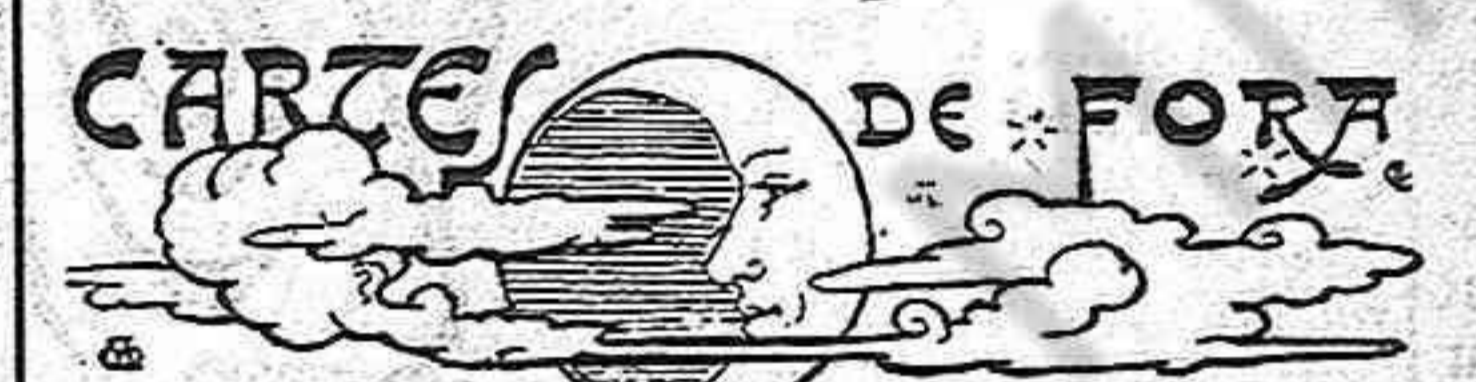
Ja tiren...

El Progreso del dimecres se burlava del senyor Sol y Ortega y li prenia suament el número, recordantli que en les eleccions de 1907 va tenir «la debilidad de aceptar un acta de senador que le regaló el señor conde de Romanones».

N'ha tingut moltes de debilitats, en Sol.

Al casino de la Portaferrissa ja li diuen el débil.

Però bo es que'l diari de don Alejandro, que durant tant temps ha vingut posant als nuvols l'enteresa y la inflexibilitat del senador per Guadalajara, ho reconegui avui públicament.

LLAGOSTERA, 9 Maig.

Ha causat gran entusiasme entre'ls elements progressius d'aquesta vila el grandiósi triomf obtingut per don Salvador Albert en aqueix districte de La Bisbal, aixafant an en Cambó, ja que sa derrota representa la de dos factors igualment danyns, com són: la negra reacció, que feia esforços titanics pera conquerir aquesta fortalesa republicana, y el caciquisme absorbent de l'industria suro-tapera. Haguera sigut una vergonya pera tots nosaltres el triomf de l'amic den Maura y representant del jesuitisme català. En el districte, com per tot Catalunya, encara's recorda el manifest de la Lliga Regionalista incitant an en Maura y an en Lacierva a la repressió dels revolucionaris de Juliol, y els articles de La Veu de Catalunya aconsellant an els ciutadans a que delatessin.

—¡Delateu!—cridaven aquells deixebles d'en Saballs, y per desgracia molts cumpliren tal com els aconsellaven.

Y el poble, que recorda tanta malesa, no ho oblidava. Sols els miserables d'ànima, els pobres d'esperit y els covards y espantadissos varen donar els seus sufragis an el defensor de les mancomunitats. ¡Y això que's deien lliberals!

Tots els parassits, les damas de Estropajosa, y altres insectes assimilats treballaren desesperadament pera fer vots pera'l leader, fentse una pressió brutal sobre'ls desgraciats.

En cambi, ¡quin contrast amb els que apoiavem la candidatura d'en Salvador Albert! Tots els vots que obtingué el nostre candidat foren lliures y espontanis.

El districte està d'enhorabona ab el triomf del candidat del poble, puig que ab ell han triomfat la cultura, la bondat y la llibertat.

SANT ANTONI DE CALONGE, 9 Maig

Referent a les eleccions de diputats a Corts celebrades el diumenge prop-passat, ha triomfat en aquest poblet la candidatura d'en Francesc Cambó.

Aquets han sigut, sens dubte, els menos, figurantli, entre alguns altres, el fabricant senyor Ribot, el seu gosset, conseller y secretari tot a la vegada, senyor Vila, y un nombre no molt extens de treballadors de la casa Montaner, els quals, els uns lliurement y els altres inconscientment, otorgaren els seus sufragis al senyor Cambó.

El que figura en primer terme es aquell que, després d'haver firmat la proclama del nostre Albert, va reflexionar, va solucionar l'incògnita d'un problema, y el resultat fou trepitjar la seva propia firma, estampada sobre'l paper de la proclama aludida, pera apoiar ferma y resoltament la candidatura contraria a la d'en Salvador Albert.

Ja es cas ben partiuar que'l senyor Ribot caigui tant sovint en el riu de les ilusions... ¡Ah! ¡Es que pots'er s'ha equivocac? Però... ¡com rediable no's recorda de les darreres eleccions de regidors!

BADALONA, 10 Maig.

Les eleccions de diumenge han evidenciat que'ls republicans d'aquesta ciutat tenen 600 vots de ma-

joria sobre totes les dretes coaligades. Bo serà que'ls que sapiguen treure conseqüències les treuin, y veuin, ademés, si hi ha cap motiu fonamentat pera que la direcció política estigui en mans de la gent reaccionaria, que procura per tots els medis ensopir y castrar l'ànima lliberal y republicana de Badalona.

Hora es ja de que la democracia badalonina's lliuri de tuteles, sobretot d'aquelles tuteles reaccionaries y clericals que denigren y envileixen als que les toleren, y aixecant el cor y el cervell, se decideixi a treballar ab seny y energia pera orientar la política de Badalona cap a lo que constitueix els ideals de la democracia moderna.

El dia que la democracia de Badalona's decideixi a fer canviar tota aquesta anacrònica vida de poble mort, això haurà acabat definitivament, perque no té raó de ser ni de subsistir, durant solsament a causa de les diferències y de les intrigues que semblen, fatalment, cosa indispensable entre republicans.

L'AMERICANO

Fugint del recó de terra, ont la seva vista's cansa de contemplar vinyes mortes y oliveres corsecades, un matí, xiulant alegre y duent per tot equipatge una mudada de roba y un gros farcell d'esperances, se'n va l'home cap a Amèrica, país ont, segons la fama, els pesos, y fins les unses, s'hi recullen a palades.

Ja es allí. Emigrant de presa, ab tanta afició treballa, que, si be no troba els pesos ab la pròdiga abundancia que li pintà la llegenda, n'arplega més que'ls mandres que voldrien obtenirlos sense haver d'escarrassarse.

Quan ne té una bona pila y sab ja quina es la tàctica que cal seguir perque'ls quartos augmentin y'n fassin d'altres, adquireix un tros de terra, trafica en pells, compra vaques, acomet tots els negocis que li semblen explotables, y així, fent treballà els rèdits y acumulant les ganancies, el qui un dia sense un xavo fugí de la seva patria se transforma en milionari, y en senyor de camps, y estancies, y remats de bous y ovelles y hisendes inacabables.

—Bueno—diu llavors l'home:—Ja soc lo que ambicionava. ¿Què'm falta, ara, per adorno de ma persona?... ¿Què'm falta per tení un motiu plausible per donà un tom per Espanya y espatarrà als veins cursis de ma vileta olvidada? ¡Me falta l'investidura de diputat!—

Entra en tractes ab un fresc d'aquets manyosos que lo mateix salven patries, que inventen homes ilustres, que redimeixen les masses, y per tants o quants mils pesos se troba dueny d'un acta guanyada ab els vots del poble y limpia de polvo y paja.

Diputat, patrici insigne y popular personatge, l'americano, molt serio, pren el vapor, se'n ve a Espanya, visita aquí deu casinos, reb quatre o cinc homenatges, conversa ab les damas rojas, entra al Congrés una tarda, fa un discurs parlant dels cambis o del comerç ab les Pampes, y... *finis coronat opus.*

Llesta ja la moixiganga y plament satisfeta sa vanitat, l'home acaba per cansarse de la broma, y a les dos o tres setmanes, acribillat a sablassos y tip d'aguantar rifades, se n'entorna cap a Amèrica ab la qua entre les comes... y ab bastants mils pesos menos que'ls que al vení aquí portava.

C. GUMÀ

Afirmant homes

UAN aquestes ratlles siguin llensades al public, en Gabriel Alomar se trobarà entre nosaltres, o estarà a punt d'arribarhi. La Ciutat tindrà'l seu poeta, perque, jo amics, que he passat entre les dues odes a

Barcelona: la d'en Verdaguier y la d'en Maragall, us confesso que tan sols en la paraula de l'Alomar he sentit l'ànima de la ciutat nostra.

L'Alomar ve a nosaltres després d'un esdeveniment general, y aquesta ciutat, el foc sagrat de la qual manté y aviva la seva ploma, no va tenir pera ell ni la generositat de recordarlo. Totes les velles caràtules y totes les mediocritats desconegudes enganxaren els seus noms en les cantonades. De l'Alomar ningú se'n va recordar. Ell, el teorizador, no servia, sense dubte, pera teorizar en el Parlament; ell, el que preconisava la formació d'una esquerra catalana quan tots la consideraven impossible; l'unic que va posar en les sentencies de Setembre y d'Octubre'l seu anatema, el que va juntar la seva veu a les veus d'Europa, no tenia, tal volta, condicions de politic. Ningú va pensar en ell. Y tot Catalunya li devia un homenatge, y tots tenien d'apressarse a otorgar a la seva divina ploma una impunitat ben necessaria... ¿Què se n'hi endona de l'impunitat de gaire be tots els diputats elegits si no la poden aprofitar, perque ni escriuen, ni parlen; perque, encara que escriuissin y parlessin, tenen prou practicisme pera no passar les hores en romàniques baralles?

L'Alomar torna a esser entre nosaltres. Tributemli un homenatge de joventut, purament de joventut; de rotllos de minyons que tinguin lo que demanava l'Anatole France pera'ls seus amics: uns quants grams de bogeria. Lo que s'aborreix en l'Alomar es l'entusiasta divagar del seu pensament, que no es, naturalment, el d'un comitè, ni el d'una junta directiva, y es precisament lo que li tenim d'admirar, aquesta indisciplina mental, aquesta agilitat espiritual seva, refractaria al partidisme y a l'idea fixa.

Si tots els catalanistes historics, els que mai li perdonaran les seves desconsideracions al rei don Jaume y al 1714, són a denigrarlo, nosaltres tenim d'exaltarlo; y si els esperits burgesos abominen d'ell, perque fa batagar tots els cors que senten les igualtats reparadores y les irreligiositats, per jacobí y doctrinari de les doctrines revolucionaries, deveu entendre llorers al seu pas. En ell es el vigor mental lo que festegem, que no hem volgut mai que tingués totes les condicions necessaries pera saber caminar en remat, per camins sense perdua possible pera l'assoliment d'investidures, sinó que anés seguint el fil dels seus pensaments, sense preocuparse de si ab aquets estarien o no conformes els vocals de torn, de les societats patriòtiques.

L'Alomar es una forsa. Jo'l crec un home verament extraordinari, y aquest home, que tindria d'esser posat fora de tota jurisdicció legal, pera que la preocupació d'una denuncia no planés sobre la seva ploma, se li regateja un prestigi que a un Prat de la Riba no se li nega, y se li giren unes espalles sempre propicies a aixecar vulgaritats, moltes vegades anònimes.

Contra tots els tradicionalismes, contra tots els burgesismes, proclameu la gloria de l'Alomar. O es que's vol que, com un altre Victor Hugo, visqui a Mallorca, com en l'illa de Jersey, fent de trovador de Catalunya? De la seva llar, varem arrencar a l'Ignasi Iglesias pera ficarlo en la política lluitadora; a l'Alomar el tenim de llençar a les representacions polítiques, pera que la seva personalitat pugui irradiar més, pera que se'l trobin a sobre seu tots els que'l neguen.

Ab en Pere Coromines y l'Alomar ne tenim prou contra Madrid y contra'ls esperits inferiors de casa. Veiam: que tots els partits plegats de Catalunya ens presentin dos homes com aquets. Y es per això que demano s'ofereixin a l'Alomar, pera l'atac y la defensa, totes les armes...

MARIUS AGUILAR

SEGONS datos que publica el diari del carrer del Peu de la Creu, els diputats lerrouxistes que entre tot Espanya han sortit triomfants són dotze.

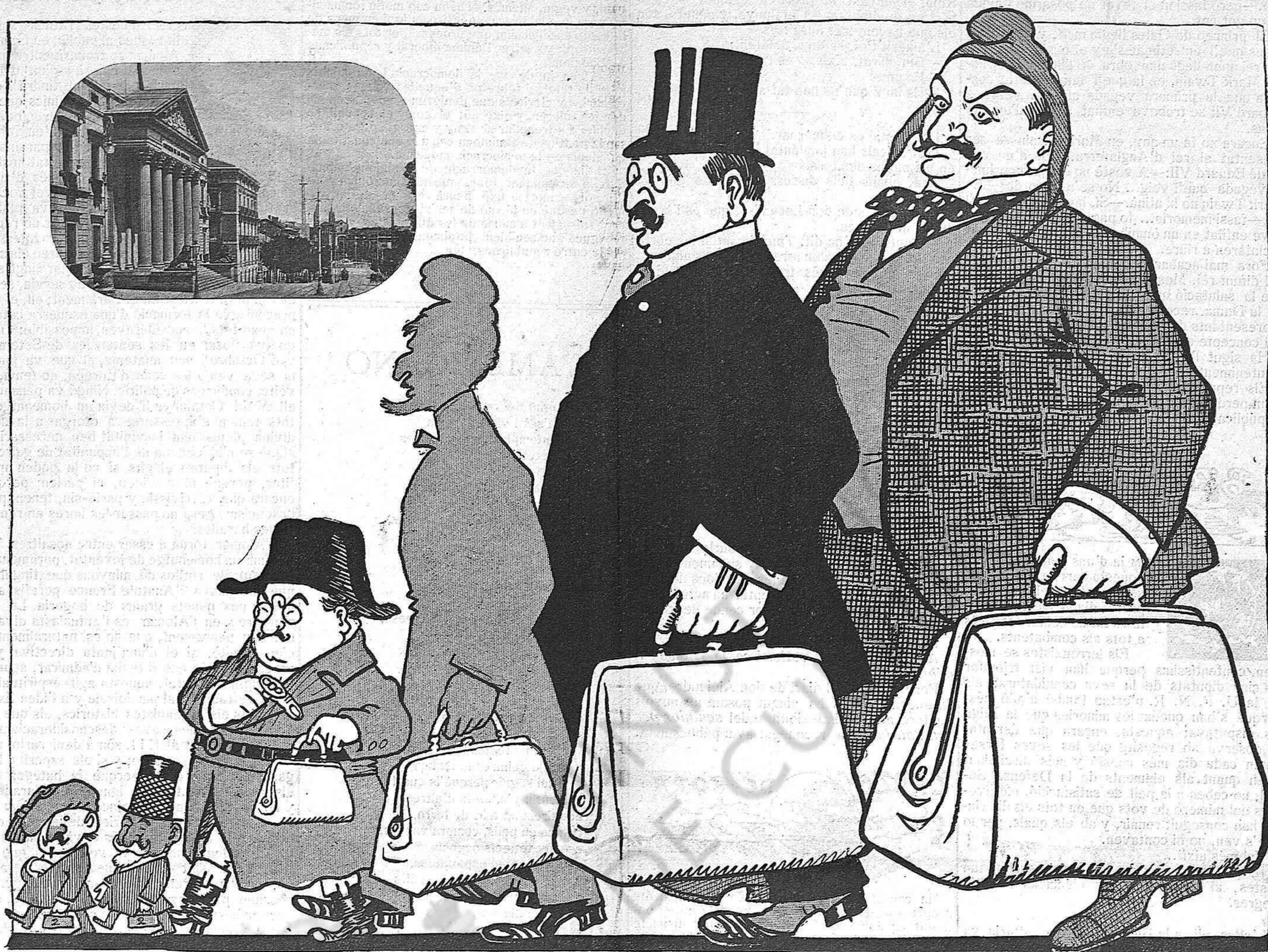
Don Alacandro haurà de dispensarnos, però se'ns figura que aquet número no li fa massa favor.

Una minoria de dotze diputats!...

¿No comprèn el amigo del pueblo que això es, evidentment, una minoria adotzenada?

Al gloriós beato Oriol, aquell benaventurat que sabia convertir en unses els talls de rave, l'han fet sant.

Les eleccions de diputats a Catalunya

Quadro grafic del resultat

L'ALTURA DE LES FIGURES REPRESENTA LA SITUACIÓ EN QUE HA QUEDAT CADA PARTIT

¡Quin error més lamentable!
¡Sant, un home que té aquesta virtut!...
Ministre d'Hisenda l'haurien de fer.
Així potser la nació sortiria d'apuros...

No hi ha temps que no torni.

Rebrotat el caciquisme, les males arts electorals han tornat a brillar ab el mateix esplendor que en els seus millors temps.

Els districtes del Vendrell, d'Igualada, de Sabadell, y molts altres que no volem anomenar han sigut testimonis aquets dies dels més repugnants xanxullos.

Y si be es cert que en alguns llocs la cosa els ha sortit un *poquito desigual*, en altres, desgraciadament, l'èxit ha coronat els esforços del caciquisme, donant-li alè pera intentar més grosses empreses.

¿No'ls diu això res als que tenen la culpa de la nova florida d'aquest arbre odiós, que ja tots donavem per mort?

Passen uns quants mal-carats pel carrer, y al passar per davant d'un comici's deturen.

—¿Com està això?,—pregunten a un repartidor que té un pilot de candidatures a la mà.

—Fluix, molt fluix...

—¿De manera que nosaltres, els elements d'ordre?...

—No'ls quedarà altre remei que recurrir al desordre si volen deturar la pedregada que'ls ve a sobre.

Els temps cambien.

Un classic *electorero's* feia, l'altre dia, la següent reflexió:

—Abans, pera anar a votar per un mort donaven cinc pessetones; avui, cinc garrotades que't deixen mort per tot un any. *Ya ni en la paz de los sepulcros creo.*

Lemes que figuraran en diferents composicions lerrouxistes més o menos poètiques.

«*Saca la lengua, Toribio.*»

«*La carabina de Ambrosio.*»

«*Ahí me las den todas.*» (Paraules atribuïdes al Cesar del Paralelo.)

Oh, oh!... Això ja casi es una nació completament europea!...

Diuen de Teherán (Persia) que a causa d'haver acapatat alguns especuladors totes les existencies de blat y farina, els flequers de la ciutat han hagut de suspendre la fabricació de pa, el preu del qual ha pujat d'una manera escandalosa.

¿Eh, en quatre dies, quin modo de posarse al nivell de les nacions més adelantades?...

No es precis ser profeta pera endevinarho. Al pas que va, poc trigarà la gent de Persia a tenir telegrafia sense fils, Comitè de Defensa social y *Almacenes reintegrativos*.

¿Que no?...

Tan segur estés en García Faria de cobrar aquell pico.

Al carrer de les Corts, número 18 (Hostafrancs), un grupu d'amants del progrés hi acaba d'instituir una *Universitat Popular*, quals propòsits són donar conferencies; crear un teatre, una biblioteca pública y un orfeó; establir un secretariat popular y una escola nocturna, etcètera, etc.

En la Junta directiva, que presideix don Josep Ruiz, hi figuren persones ben conegudes per són amor a la cultura del poble.

Avant sempre!... Si, efectivament, se vol arribar a la redempció del proletariat, esclau, en primer terme, de les preocupacions y de l'ignorancia, aquest es el camí que resoltament deu seguirse.

No fa gaire, a Bozzolo (Italia), una noia va professar en un monastir, a disgust del seu pare, un honrat obrer.

Als pocs dies, la superiora del convent enviava al desconsolat pare aquestes quatre lletres:

«Molt senyor meu: Fa molt mal fet de doldre's del termini de la seva filla. Pel contrari, vostè hauria d'estar contentíssim. Pensi que, desde ara, tothom el considerarà com a sogre de Nostre Senyor.»

Menos mal que'l tal *sogre* deu ser dels de bon genit.

A la porta de Santa Agna.

Un pobre captaire allarga la mà a un banquer de molt *cacau*.

—Cinc centims, que Nostre Senyor els hi pagarà...

El banquer, alsant les espatlles:

—No'n vui fer més de negocis intermediaris... Demaneulos directament an el prestador.

En Paludaries ha fet tard a l'estació...

—Es dir que'l tren de Figueras acaba de marxar?...—pregunta a un dels empleats.

—Sí, senyor... Però, si vostè vol, d'aquí quatre hores tindrà l'express, que també li portarà.

—Vaya un express, si tarda quatre hores a sortir!

Un captaire, a la porta de la Catedral:

—Senyoreta... Ai, miri que'm sembla que ha perdut el porta-monedes.

—Que l'he perdut, diu?... No... si el tinc aquí...

—Doncs si el té... per l'amor de Déu, una gracia de caritat.

En una porteria:

—M'extranya molt, portera. Vostè diu que'l propietari no vol inquilinos que molestín ab besties o ab instruments de música, y ara mateixestic sentint un gos que lladra y un piano que sòna.

La portera, ab molta dignitat:

—Ja veurà... dispensi... El gos es d'una servidora, y el piano el toca la meva filla...

Cavallers: S. M.: Si hi cab, potser sí.—J. G.: Lo mateix dec dirli a vostè.—J. G. (Tortellà): Ho sento molt, però es massa llarg.—S. S.: No veig manera d'enquibrla.—F. F. S.: Es impossible servirlo. Aquestes noticies han de venir lacòniques, quasi redactades telegraficament.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Hi farem tots els possibles, y, de moment, entren ja en cartera.—A. C.: No'ns hi podem entretenir en esmenar incorreccions, quan aquestes són tan nombroses.—J. F.: Lo mateix dec dirli referent a la seva, ab l'agravament de que's diu quelcom perillós que cau dintre l'injurja.—M. E. (Anglesola): No hi ha de què darles. Trobem que fora extemporani y no'ns sobra l'espai, o sinó, ab molt gust.—Juan Pulido Noguera (a) Un que fa de dependent. No van, y me n'alegro.—P. D. (Port de la Selva): No'l puc servir.—J. R.: Més curt, més curt... Y firmat, firmat...—J. E.: Ben mirat, això no explica cap fet concret.—Un obrer: Les solucions, conforme. La carta resulta fora de temps.—Pep Cistellé: No m'agraden.—J. F. (a) Pollastre: Són fluixos.—Le Vrai: Farem els possibles.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a